

Krav	Kommentarer	For å kunne oppfylle kravet	Kontroll /Oppdragsgiver
HMS-kort Gjelder for: <i>Alle virksomheter som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen, renholdsarbeider/renholdstjenester og virksomheter som tilbyr tjenester innenfor manuell bilpleie, hjulskift og hjullagring.</i>	HMS-kort kreves fra dag nr.1 Unntak: Bekreftelse på bestilt HMS-kort fra Arbeidstilsynet med QR-kode frem til fysisk HMS-kort er mottatt. For lærlinger på vanlig lærekontrakt: Lærlinger er ansatt i virksomheten og skal derfor ha HMS-kort. Virksomheten skal melde lærlinger inn til NAV sitt AA-register, og de kan deretter søke om HMS-kort for lærlingene på vanlig måte. Unntak: Elever i grunnskole eller videregående opplæring som er utplassert i virksomheter i regi av skolen er ikke ansatt i virksomheten og kan derfor ikke få HMS-kort. De skal i stedet ha med en bekreftelse fra skolen. Ved oppkjøp eller hvis virksomheten blir slått sammen med en annen virksomhet kreves det at arbeidstakerne må ha nye HMS-kort.	Leverandør plikter å kontrollere at alle arbeidstakere som deltar i kontraktsarbeidet på kontrakten bærer lett synlig HMS-kort.	Stedlig kontroll <u>(leverandør/underleverandører):</u> Stedlig kontroll gjennomføres på arbeidsplassen og kan være uanmeldte eller varslet, avhengig av formålet og bakgrunn for kontrollen. Arbeidstakere som ikke har HMS-kort, eller bekreftelse fra Arbeidstilsynet med QR-kode, vil bli bortvist fra bygge- eller anleggsplassen for leverandørens regning og risiko. Kontroll av lønns- og arbeidsvilkår: <u>(leverandør/underleverandører):</u> Det skal etterspørres kopi av HMS-kort på utvalgte arbeidstakere under utførelse av lønns- og arbeidsvilkår kontroller. Mannskapsliste <u>(leverandør/underleverandører):</u> <i>(Gjelder bare for utførelse av bygge- og anleggsarbeider)</i> FØR oppstart av arbeidet: Leverandør/underleverandører skal oversende oppdragsgiver en oversikt over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Arbeidstakerne som har et ugyldig HMS-kort, sjekket opp mot hmskort.no, godkjennes IKKE.
Internkontroll og SHA Gjelder for: <i>Alle bygg- og anleggskontrakter (gjelder ikke renhold)</i>	Leverandør skal ha internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse-miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. HMS-arbeidet skal dokumenteres skriftlig. Leverandør skal sikre at den enkelte arbeider skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, så sant arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk. Arbeidsutstyr som krever særlig forsiktighet ved bruk, kan bare brukes av arbeidstakere som har dokumentert sikkerhetsopplæring. Dokumentert sikkerhetsopplæring kan gis av arbeidsgiver eller andre kompetente personer. NB: Leverandør skal fremlegge dokumentasjon/bekreftelse på at innleid personell har gjennomgått grunnleggende opplæring i HMS.	Leverandør skal ha systemer og rutiner for hvordan dette kravet følges opp i egen virksomhet. Internkontrollforskriftens § 5 beskriver innholdet i et HMS-system.	Stedlig kontroll: <u>(leverandør/underleverandører):</u> Det skal kontrolleres at: - Alle på byggeplassen har fått sikkerhetsopplæring - Planer og instruksjoner foreligger på arbeidstakernes morsmål såfremt arbeidstakerne ikke forstår norsk eller engelsk. - Språkkrav er oppfylt. Revisjoner av leverandør: Det skal kontrolleres hvordan bedriften følger opp sin plikt til innføre og utøve internkontroll. Relevante deler av oppdragsgivers SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres. Internkontrollen skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Alvorlige brudd på dette kravet vil bli meldt inn til Arbeidstilsynet.

	3. Alle arbeidsgivere har plikt til å knytte virksomheten sin til en godkjent bedriftshelsetjeneste dersom risikoforholdene tilsier det (BHT). Sjekk om deres bedrift har plikt til å knytte BHT (bedriftshelsetjeneste): § 13-1. Plikt til å knytte bedriftshelsetjeneste til virksomheten (arbeidstilsynet.no)		
Krav til lovpålagt Yrkesskadeforsikring Gjelder for: <i>Alle kontrakter</i>	Yrkesskadeforsikring skal foreligge før arbeidet starter. Yrkesskadeforsikringen skal være gyldig og dekningsgraden tilstrekkelig til å dekke det antall som skal arbeide på prosjektet. Yrkesskadeforsikringsbevis som kun er bekreftelse på at det finnes yrkesskadeforsikring aksepteres ikke. Forsikringsbeviset må vise dekningsgrad. OBS! Yrkesskadeforsikring for utenlandsk arbeidstaker, som ikke er medlem av norsk trygd, følger regelverket i hjemlandet og må dokumenteres.	Yrkesskadeforsikringsbevis skal enten legges ved i Egenrapporteringsskjema eller lastes opp i StartBank.	FØR oppstart av arbeidet og under godkjenning av underleverandører fortløpende i kontraksperioden: <u>(leverandør/underleverandører)</u> Leverandører kan ikke starte opp arbeid på kontrakt før dokumentasjon om gyldig yrkesskade- og ansvarsforsikring foreligger.
Krav om bruk av fast ansatte og stillingsandel Gjelder for: <i>Bygge- og anleggsarbeider</i> <i>Renholdstjenester som er omfattet av CPV-kode 90910000 (rengjøring)</i> <i>Risikoutsatte tjenesteområder (etter særskilt vurdering)</i>	Leverandør skal kontrollere at arbeidet på kontrakt i all hovedsak skal utføres av fast ansatte i minst 80 % stilling. Husk at kravet gjelder både egne arbeidere og ansatte hos underleverandører inkl. innleide arbeidstakere. NB! Avtaler med lav stillingsprosent og adgang til gjennomsnittsberegning av arbeidstiden er ikke avtaler om fast ansettelse i lovens forstand. Unntak: Arbeid som etter sin art ikke tilsier et krav om full stillingsandel. Oppfyllelse av kravet: 1. Leverandør skal oversende rapporter som viser oppfylleelsesgraden på anmodning. 2. Leverandør skal fremlegge oversikt over bemanningen og oppfylleelsesgrad ved kontraktsavslutning. Det skal foreligge redegjørelse ved avvik på kravet.	Leverandør skal ha systemer og rutiner for å kunne følge opp at arbeidet på kontrakt i all hovedsak utføres av fast ansatte i minst 80% stilling, samt hvordan avvik vil bli håndtert. Unntak skal begrunnes. Leverandøren skal gi en grundig redegjørelse for systemer og rutiner, i Egenrapporteringsskjema ila.1 mnd. etter kontraktsignering. <i>Egenrapporteringsskjemaet uten fremlagt bemanningsplan aksepteres ikke. Hvis det ikke er mulig å skaffe en slik oversikt, redegjør grundig i Egenrapporteringsskjemaet for grunnen).</i>	Lønns- og arbeidsvilkår kontroll <u>(leverandør/underleverandører):</u> Det skal under LA-kontroll innhentes kopi av arbeidsavtaler, lønns slipper med tilhørende timelister og arbeidsgivers bankutskrift til eventuelle arbeidstakere for å kontrollere at kravet er innfridd. Stillingsprosent eller lønns garanti og antall timer som utgjør full stilling skal komme frem i arbeidsavtaler. Godkjenning av underleverandører fortløpende i kontraksperioden: <u>Gjelder for utførelse av bygg- og anleggsarbeid:</u> Før oppstart av arbeidet, skal leverandøren oversende oppdragsgiver en liste over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Ansettelsesforhold og stillingsprosent til arbeidstakere som søkes godkjent, vil bli kontrollert før de godkjennes. Manglende overholdelse av kravet kan lede til at leverandøren kan avvises i fremtidige konkurranser. Dersom krav ikke er oppfylt ved overtakelsen, avkortes vederlaget med inntil 1 prosent av kontraktssummen.
Bruk av underentreprenører /Begrensing i antall ledd underleverandører	Leverandør skal ikke ha flere enn 2 ledd underleverandører i kjede under seg. Unntak: Markedsmessige hensyn og/eller uforutsette forhold som oppstår underveis i kontraksperioden. Unntaket «uforutsette forhold som oppstår underveis i kontraksperioden» skal grundig begrunnes i søknadsskjema.	Leverandør skal ha rutiner for å kunne begrense antall ledd underleverandører i kontrakt med underleverandør og til å følge opp at begrensningen blir overholdt, samt varsle bruk av underleverandører herunder innleid arbeidskraft til oppdragsgiver.	Stedlig kontroll: Stedlig kontroll gjennomføres på arbeidsplassen og kan være uanmeldte eller varslet. Underleverandører som ikke er forhåndsgodkjent av Oppdragsgiver, vil bli bortvist fra byggeplassen.

Gjelder for: Bygge- og anleggsarbeider <i>Renholdstjenester som er omfattet av CPV-kode 90910000</i> <i>Inkl. over EØS terskelverdi for varer og tjenester, samt risikoutsatte tjenesteområder.</i>	Bruk av underleverandører: Leverandørens bruk av underleverandører, herunder innleid arbeidskraft, skal alltid skriftlig forhåndsgodkjennes av Oppdragsgiver. Det samme gjelder for utskifting av underleverandører i kontraktperioden. Bruk av enkeltpersonforetak/Innleid arbeidskraft: Bruk av enkeltpersonforetak og bemanningsselskap skal forhåndsgodkjennes av Oppdragsgiver før oppmøte på byggeplass. Leverandøren skal kontrollere følgende dokumentasjon før leverandøren sender inn søknad om godkjenning av ny underleverandør på kontrakt: a) det foreligger Skatteattest ved inngåelse av kontrakter med underleverandører der kontraktverdien overstiger kr. 500 000 eks.mva, Det skal ikke foreligge restanser. Skatteattesten skal til enhver tid finnes på byggeplassen. b) underleverandør skal være registrert i StartBank og ha innlevert fullmakt til å innhente utvidet skatteattest. Skjemaet sendes til StartBank pr. post (gjelder for alle kontrakter over 2,05 mill.) c) det foreligger fullmakt for utlevering av OSA-info, samt kopi av ID (i farge) for den som har signert fullmakten (gjelder for bygg- og anlegg, renhold) d) det foreligger gyldig yrkesskadeforsikring e) det foreligger gyldig BHT (lovpålagt bedriftshelsetjeneste). Kontroller om UE har plikt til å knytte bedriftshelsetjeneste iht Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 13-1: § 13-1. Plikt til å knytte bedriftshelsetjeneste til virksomheten (arbeidstilsynet.no) i) OTP (obligatorisk tjenstepensjon) m) Innleid personell som leverandør benytter til å oppfylle kontrakten med oppdragsgiver er fast ansatte i minst 80 % stilling, og har arbeidskontrakter som sikrer disse tarifflønn, også mellom oppdrag. Innleid arbeidskrafts bosted skal være definert i arbeidsavtalen. OBS! Oppdragsgiver godkjenner ikke underleverandører som har ikke ubetydelige avvik ved fremlagt dokumentasjon som er listet ovenfor.	Leverandøren skal gi en grundig beskrivelse/redegjørelse av rutiner i Egenrapporteringsskjema ila.1 mnd. etter kontraktsignering.	Godkjenning av underleverandører fortløpende i kontraktperioden: Det skal kontrolleres leverandørhierarki. Hovedregel: Underleverandører, ledd nr.3 godkjennes ikke. Ved uforutsette forhold kan likevel godkjenning vurderes. Det skal sendes søknad og begrunnelsen vedrørende unntak skal være beskrevet i søknaden. Godkjenning av dokumentasjon: Oppdragsgiver godkjenner ikke underleverandører som har ikke ubetydelige avvik ved fremlagt dokumentasjon som er listet i kollonne nr.2. Manglende overholdelse av kravet kan lede til at leverandøren kan avvises i fremtidige konkurranser. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen, avkortes vederlaget med inntil 1 prosent av kontraktssummen.
---	---	--	--

Innleid arbeidskraft Gjelder for: <i>Alle kontrakter</i>	Leverandør skal alltid varsle bruk av innleid arbeidskraft til Oppdragsgiver i rimelig tid før oppmøte på byggeplass. Bruk av innleid arbeidskraft fra produksjonsbedrift og bemanningsselskap skal forhåndsgodkjennes av oppdragsgiver før oppmøte på byggeplass. Innleiebedriften skal begrunne og dokumentere grunnlaget i søknad. Innleie fra bemanningsforetak er kun tillatt i samme utstrekning som midlertidig ansettelse etter AML. § 14-9 andre ledd bokstav a til e (NB: med unntak for midlertidig ansettelse på generelt grunnlag). For virksomheter som er bundet av tariffavtale som er inngått med forening med innstillingsrett etter arbeidsloven: Arbeidsgiver kan sammen med tillitsvalgte gjøre skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie selv om vilkårene om midlertidig tilsetting ikke er oppfylt. Dette skal drøftes med tillitsvalgte minst 1 gang/år. Leverandør har i slike tilfeller plikt til å kunne dokumentere at hans bedrift er bundet av tariffavtale inngått med fagforening med innstillingsrett og avtalen om innleie er inngått med tillitsvalgt. Leverandør skal kontrollere at følgende dokumentasjon foreligger før leverandøren inngår en kontrakt med bemanningsselskap: a) det foreligger Skatteattest ved inngåelse av kontrakter med underleverandører der kontraktsverdien overstiger kr. 500 000 eks.mva, Det skal ikke foreligge restanser. Skatteattesten skal til enhver tid finnes på byggeplassen. b) det foreligger gyldig yrkesskadeforsikring c) OTP (obligatorisk tjenstepensjon) d) Innleid personell som leverandør benytter til å oppfylle kontrakten med oppdragsgiver er fast ansatte i minst 80 % stilling, og har arbeidskontrakter som sikrer disse tarifflønn, også mellom oppdrag. Innleidd arbeidskrafts bosted skal være definert i arbeidsavtalen.	Leverandør skal gi en grundig beskrivelse/redegjørelse av hvordan deres bedrift følger opp kravet om innleid arbeidskraft i Egenrapporteringsskjema ila.1 mnd. etter kontraktsignering. NB: Det anbefales å benytte bemanningsforetak som er Revidert Arbeidsgiver gjennom NHO Service og Handel: www.nhosh.no/bransjer/bemanning-og-rekruttering/ra-godkjente-bedrifter	Stedlig kontroll: Innleide arbeidstakere som ikke er varslet og godkjent av Oppdragsgiver, vil bli bortvist fra byggeplasser. Kontroller av lønns- og arbeidsvilkår: Det skal under LA-kontroller innhentes kopi av arbeidsavtaler, lønnslipper og tilhørende timelister til innleide arbeidstakere og arbeidsgiverens bankutskrift for å kontrollere at kravet til likebehandling og kravet til fast ansettelse i minst 80% stilling er innfridd. Godkjenning av dokumentasjon: Oppdragsgiver godkjenner ikke underleverandører som har ikke ubetydelige avvik ved fremlagt dokumentasjon som er listet i kolonne nr.2. Bemanningsforetaket og virksomheter som driver med utleie av renholdstjenester og som ikke er registrert hos Arbeidstilsynet godkjennes ikke. Ved brudd på bestemmelsen kan vederlaget avkortes tilsvarende eventuell besparelse for leverandøren. Brudd på bestemmelsen kan også påberopes av den enkelte ansatte overfor leverandøren som grunnlag for krav om etterbetaling av lønn.
Krav til lønns- og arbeidsvilkår Gjelder for: <i>Alle kontrakter</i>	Leverandør plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkår for egne arbeidstakere og arbeidstakere hos eventuelle underleverandører. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønnslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder. All informasjon i dokumentasjonen skal være usladdet. Det skal også dokumenteres oppfyllelse av krav om dekning av reise, kost	Leverandøren skal ha systemer og rutiner som beskriver hvordan deres ansatte og ansatte til evt. underleverandører (inkl.bemanningssselskap) som utfører arbeid på kontrakt er sikret lønns- og arbeidsvilkår i henhold til kontraktkrav. Leverandøren skal gi en grundig beskrivelse/redegjørelse av systemer og rutiner i Egenrapporteringsskjema ila.1 mnd. etter kontraktsignering.	Det skal utføres kontroller hvordan leverandøren oppfyller informasjons- og påseplikt (i tilfeller hvor det er relevant): Hva skal kontrolleres hos leverandør: - Rutiner for hvordan informasjons- og påseplikten følges opp. - Sjekklistor/kontrollskjemaer/avviksregister som deres bedrift bruker under kontroll av lønns- og arbeidsvilkår hos deres

	og losji. Bruk : Veiledning, Regler etter Arbeidsmiljøloven Leverandør skal til enhver tid oppfylle plikt som kommer frem av loven om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven). Dersom leverandøren tilbyr innkvartering for arbeidstakerne, stilles det visse krav til lokalene. Prisen leverandøren krever for losji bør ikke ligge over markedspris. Krav til timelister: Registreringen skal vise all den tiden arbeidstakerne står til arbeidsgivers disposisjon. Registreringen skal altså vise dato, start- og sluttidspunkt for hver enkelt dag, pauser og om arbeidstakeren har arbeidet overtid. Husk: Arbeidstakere som arbeider til ulike tider på døgnet, skal ha en arbeidsplan. Den skal utarbeides i samarbeid med tillitsvalgte og vise hvilke uker, dager og tider arbeidstakeren skal arbeide.		underleverandører. - Rapporter etter utførte LA-kontroller hos deres underleverandører. Lønns- og arbeidsvilkår kontroller (<i>gjelder for leverandør og underleverandører</i>): Utvalget for kontroll og antall ansatte baserer seg på resultatet av en utført risikovurdering. Kontroll gjennomføres gjennom innhenting og gjennomgang av dokumentasjon: - Arbeidsavtaler - Tilhørende timelister - Lønnslipper - Arbeidsgiverens bankutskrift (for å kunne dokumentere at lønn og annen godtgjørelse til arbeidstakere kun utbetales med elektronisk betalingsmiddel og kun til konto i bank). Det skal utarbeides en rapport etter utført kontroll. Rapportmal. Stedlig kontroller/SHA- inspeksjoner på byggeprosjekter: Kontroller/inspeksjoner på byggeprosjekter kan være varslet og uvarslet og har som formål å kontrollere at byggherreforskriften og seripitetskravene etterleves i hvert enkelt prosjekt. Kontroller/inspeksjoner kan bestå av oppstartsmøte, intervju, dokumentgjennomgang, befarig på byggeplass og en oppsummering av funn. Manglende overholdelse av kravet kan lede til at leverandøren kan avvises i fremtidige konkurranser. Alvorlige avvik vil bli meldt inn til Arbeidstilsynet/Politiet/Skatteetaten.
Mannskapslister og innsyn i oversiktslister Gjelder for: <i>Bygge- og anleggsarbeider (gjelder ikke renhold)</i>	Leverandøren skal FØR oppstart av arbeidet oversende oppdragsgiver en liste over hvilke personer som vil utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Leverandøren er pliktig til å kontrollere at alle arbeidere skal hver dag registrere seg ved arbeidsstart og arbeidsslutt (viktig iht. krav til Læringer og fagarbeidere). Ved endringen i arbeidsstokken, skal leverandøren sende oppdragsgiver oppdatert mannskapsliste uten ugrunnet opphold.	Leverandør skal etablere elektronisk mannskapsregistreringssystem for byggeplassen, iht. Byggherreforskriftens krav til oversiktslister. Systemet skal vise kontraktspyramiden, hvilke arbeidstakere og virksomheter som utfører arbeid på byggeplassen, samt informasjon om læringer.	

Faglærte håndverkere Gjelder for: Bygge- og anleggsfag (fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk) <i>Renhold</i> <i>Elektroarbeid (regulert av Forskrift om elektrofag og kvalifikasjonskrav knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr)</i>	Leverandør skal etter kontraktinngåelsen dokumentere for hvordan kravet vil bli oppfylt, herunder ved å oversende bemanningsplaner og rapporter. Kravet gjelder innen hvert enkelt fag. Leverandør skal dokumentere oppfyllelse av prosentkravet til faglærte, herunder ved å oversende bemanningsplaner og rapporter. NB: Utenlandske fag- eller svennebrev skal være godkjent av NOKUT: www.nokut.no/tjenester/godkjenning-av-utenlandsk-fag-og-yrkesopplaring/ NOKUT: det er kun mulig å søke godkjenning av fag- og yrkesopplæring fra enkelte land: Estland, Latvia, Litauen, Polen, Tyskland. Nokut's godkjenning av utenlandske opplæring inkl.følgende kvalifikasjoner: Betongfagarbeider, Bilmekaniker, Blikkenslager, Butikkslakter, Glassfagarbeider, Frisør, Industrimekaniker, Institusjonskokk, Kjøttkjærer, Kokk, Murer, Møbelsnekker, Møbeltapetserer, Pølsemaker, Rørlegger, Servitør, Slakter, Taktekker, Trevarer, Tømrer.	Leverandøren skal gi en grundig beskrivelse/redegjørelse for hvordan kravet til faglærte vil bli oppfylt i Egenrapporteringsskjema ila.1 mnd. etter kontraktsignering <i>(Egenrapporteringsskjemaet uten fremlagt bemanningsplan aksepteres ikke. Hvis det ikke er mulig å skaffe en slik oversikt, redegjør grundig for grunnen).</i>	Kontroll under godkjenning av leverandør/underleverandør (gjelder for bygge- og anleggskontrakter): Det skal kontrolleres gyldighet på fagbrev til mannskapet som står oppført på mannskapsliste. Lønns- og arbeidsvilkår kontroller: Det skal kontrolleres gyldighet på fagbrev til mannskapet som står oppført på mannskapsliste. Kontraktavslutning: Leverandør skal fremlegge oversikt over antall fagarbeidertimer. Avvik for dette kravet må grundig begrunnes. Manglende overholdelse av kravet kan lede til at leverandøren kan avvises i fremtidige konkurranser. Dersom prosentkravet til faglærte ikke er oppfylt ved overtakelsen, avkortes vederlaget med inntil 1 prosent av kontraktssummen.
Lærlinger Gjelder for: Alle kontrakter med en varighet på over 3 mnd. innenfor områder der det er behov for og tilgang til lærlinger	Leverandør skal være tilknyttet en lærlingeordning/godkjent som lærebedrift innen oppstart av avtalen. Avtalen kan ikke starte opp før bedriften er blitt godkjent som lærebedrift. Dette gjelder både alle leverandører som er med på å oppfylle lærlingekravet. Leverandør skal dokumentere oppfyllelse av prosentkravet til lærling (er) der det er stilt et slikt krav, herunder ved å oversende bemanningsplaner og rapporter. Timelister skal fremlegges på anmodning. NB! Kravet om lærlinger kan oppfylles av leverandøren alene eller ved hjelp av en eller flere av hans underleverandører (i så tilfelle stilles det strengere krav til rapportering) For utenlandske leverandører: hvis opprinnelsesland ikke har lærlingordning, kan kravet oppfylles ved bruk av praksiselev. Til info: Søknad skal sendes til den fylkeskommunen leverandøren/bedriften er registrert. Bedrifter i Troms kan søke her: Søk om å bli lærebedrift - Troms fylkeskommune For å få veiledning ta kontakt på e-post: fagopplering@tromsfylke.no	Leverandøren skal gi en grundig beskrivelse/redegjørelse for hvordan kravet vil bli oppfylt i Egenrapporteringsskjema ila.1 mnd. etter kontraktsignering. <i>(Egenrapporteringsskjemaet uten fremlagt dokumentasjon som sannsynliggjør at leverandør er i stand til å oppfylle lærlingekrav, aksepteres ikke. Det skal foreligge en grundig redegjørelse for avvik og unntak).</i> Dokumentasjon: Dersom det er hovedleverandør som skal oppfylle lærlingekravet og lærlingen er allerede ansatt, skal det ved oppstart av arbeidet på kontrakten foreligge lærekontrakt, læreplan, intern opplæringsplan, kompetanseplan og evt. bedriftens internopplæringsbok inkl. navn/eternavn til lærling. Dersom lærlingen skal rekrutteres i kontraktsperioden, skal det ved oppstart av arbeidet på kontrakten foreligge en konkret redegjørelse for hvilke tiltak som skal iverksettes for å sikre at lærlingekravet under denne kontrakten oppfylles. Dersom leverandøren skal oppfylle lærlingekravet sammen med en eller flere underleverandører, skal det foreligge oversikt over underleverandører som er	Underveis i kontraktsperioden: Oppdragsgiver skal kontrollere at kravet som er stilt til lærlinger i kontrakten blir oppfylt ved å innhente rapporter, bemanningsplaner, godkjente lærekontrakter, opplæringskontrakter, oppmeldinger til praksiskandidatprøver eller tilsvarende utenlandske opplæringsløp. Stedlig kontroller: Oppdragsgiver skal kontrollere at lærlinger deltar i utførelsen av kontraktarbeidet gjennom å sjekke eventuelt lærlingens opplæringslogg og direkte kontakt med lærling. Det kan etterspørres rapport på halvårssamtalen mellom lærling og bedriften. Kontraktavslutning: Leverandør skal fremlegge oversikt over antall lærlingetimer og/eller timelister. Avvik/Unntak for lærlingekrav skal grundig begrunnes og dokumenteres. For å kunne dokumentere at forholdet skyldes lærlingen skal leverandøren minst dokumentere: 1. Årsaken til at lærlingen ikke er tilgjengelig (sykdom, har sluttet osv) 2. Reelle forsøk på å ansette ny lærling For å kunne dokumentere reelle forsøk på inngå lærekontrakt uten å lykkes skal leverandøren minst dokumentere: 1. Kontakt med Fylkeskommunen/Opplæringskontor som

		med på å oppfylle lærlingekravet og bemanningsplan.	formidler lærlinger. 2.Kontakt med eventuelle tilgjengelige lærlinger/gjennomført intervjuer eller samtaler. Manglende overholdelse av kravet kan lede til at leverandøren kan avvises i fremtidige konkurranser. Dersom prosentkravet til lærlinger ikke er oppfylt ved overtakelsen, avkortes vederlaget med inntil 1 prosent av kontraktssummen.
Rapporteringsplikt til Skatteetatens Oppdrags- og arbeidsforholdsregister (OAR) Gjelder for: <i>Bygge- og anleggsarbeider over kr. 500.000</i> <i>Renholdstjenester omfattet av CPV-kode 90910000</i> <i>Risikoutsatte tjenesteområder (etter særskilt vurdering)</i>	Det skal brukes utenlandske underleverandører: Kontrakter gitt til utenlandske selskaper, og alle arbeidstakere som jobber på kontrakten, skal rapporteres til Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret (OAR). Leverandøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer i hele kontraktskjeden. Utenlandske underleverandører skal være innrapportert til OAR på skjema: - RF 1198 Opplysninger om arbeidstakere - RF 1199 Opplysninger om oppdrag og oppdragstaker. NB: Alle foretak som driver næringsvirksomhet i Norge må ha et norsk organisasjonsnummer.	Dersom det brukes utenlandske underleverandører, skal det før arbeidet starter opp: a) kontrakten rapporteres til OAR-registeret (RF 1198) b) arbeidstakere som skal jobbe på kontrakten rapporteres til OAR-registeret (RF-1199)	Oppdragsgiver skal kontrollere dette ved å innhente kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn som bekrefter at rapporteringsplikten er oppfylt. Ansvar for skatter eller avgifter, gebyrer eller tvangsmulkt ilagt Oppdragsgiver som følge av at leverandøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet, er leverandørens ansvar og skal betales av ham.

Leverandøren skal innen 6 mnd. etter kontraktstart ha:

1. Policy og rutiner for aktsomhetsvurderinger.

Krav /policies:

1. Polycys skal være vedtatt av styret. Minst en på ledelsesnivå skal ha ansvar for etterlevelse og rapportering. Det skal foreligge forpliktelse i tilfelle leverandøren bruker polycys og rutiner til morselskap.

2. Polycys skal omfatte: ILOs kjernekonvensjoner nr.29, 87, 98, 100, 105, 111, 138, 182, barnekonvensjon, artikkel 32 og Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland: lønns- og arbeidstidsbestemmelser, HMS, regulære ansettelsesforhold og lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

3. Polycys skal være formidlet og fulgt opp i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Krav til rutiner:

1. Aktsomhetsvurderinger (kartlegging og vurdering av risiko for brudd på ILOs kjernekonvensjoner, jf. pkt 2) skal være risikobasert. Alvorligst risiko, uavhengig av hvor i leverandørkjeden risikoen er, prioriteres først.

2. Det skal foreligge beskrivelse av tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning og skade på ILOs kjernekonvensjoner, jf.pkt.2. Leverandøren skal overvåke at tiltakene blir gjennomført og har effekt.

Merk: Dersom leverandøren har forårsaket, eller medvirket til skade, skal dette håndteres ved å sørge for eller samarbeide om å rette opp skaden og yte erstatning til skadelidende.

Avhenger av hva som er kontraktsfestet. Evt. lage egen sjekkliste på et senere tidspunkt.